

Byplanlæggerens rolle har ændret sig:
fra at lade planen styre til at lede processen
og navigere i kompleksitet.

LEDER

Byplanlæggere er forandringsledere

Af **Lisbet Wolters**,
stadsarkitekt og
klimachef, Vejle
Kommune, for-
person, Dansk
Byplanlaboratorium

BYPLANLÆGNING SKABER RAMMERNE FOR DET GODE LIV

Byplanlægning er afgørende for at skabe de fysiske rammer, hvor det gode liv kan udfolde sig. Det handler om helhedstænkning: at samle byens mange funktioner i ét fysisk greb, afveje modsatrettede ønsker og beslutte, hvilke hensyn der skal veje tungest i den gade, det bykvarter eller det landskabsrum, der er under forandring. Byplanlægning former fremtiden klogt, så alle relevante aspekter inddrages, inden vi bygger, og så vi har en fælles plan at arbejde efter.

FREMTIDENS UDFORDRINGER

Med klimaforandringer og kriser er byplanlægning blevet en disciplin, hvor løsninger på fremtidens komplekse udfordringer findes. Den handler ikke længere kun om en smuk og funktionel by, men også om at håndtere regnvand, fremme sundhed, modvirke ensomhed, styrke biodiversiteten og reducere CO₂-udledningen. Det stiller store krav til byplanlæggeren, som må navigere i stadig mere komplekse processer. Den grønne trepart har gjort kampen om arealerne særlig aktuel, og byplanlægning er nøglen til at skabe plads til det hele på en måde, der giver størst mulig glæde for alle.

BYPLANLÆGGEREN SOM FORANDRINGSLEDER

For at lykkes kræver det dygtige byplanlæggere, som kan håndtere komplekse processer med mange forskellige aktører og vidt forskellige synspunkter. Byplanlæggerens rolle har ændret sig: fra at lade planen styre til at lede processen og navigere i kompleksitet.

Byplanlæggerne er blevet forandringsledere.

Vi skal være facilitatorer af komplekse processer frem for tegnebordsplanlæggere: tilrettelægge processer, skabe overblik, koordinere indsatser, inddrage de rette aktører, lytte til borgernes ønsker og oversætte dem til andre faggrupper, engagere politikerne og sætte kvalitet og æstetik på dagsordenen. Først når alt dette er på plads, kan vi tegne og lægge en god plan.

KOMPETENCER TIL KOMPLEKSE PROCESSER

I Byplanlaboratoriet mærker vi, at rollen kræver nye kompetencer. Der er efterspørgsel efter kurser, som giver byplanlæggerne de nødvendige færdigheder til at mestre processen: at håndtere modstand konstruktivt, bringe egen faglighed i spil, give plads til andre fagligheder, styrke samarbejdsevner og kvalificere forestillingsevnen, så alle hensyn kan samles i en plan, der sikrer kvalitet og æstetik i vores fælles fysiske omgivelser.

BYPLANLÆGNING KRÆVER LEDERSKAB

Vi må ikke gå på kompromis for at opfylde de politiske mål og acceptere dårligere kvalitet i vores fysiske omgivelser. Vi skal bruge vores kreativitet og forestillingsevne til at skabe en fremtid, hvor det gode liv kan leves. Byplanlægning er ledelse: Det handler om at lede mennesker, processer og beslutninger med vision, overblik og ansvar – for kun sådan kan vi sikre, at byernes fremtid formes klogt.

Lisbet Wolters